

De in Denemarken gefokte stier Moeskaer Santos werd recent kampioen op de herefordjubileumkeuring. Henk Kuipers en Sonja Oost importeerden de grote Nibbszoon niet voor niets. 'De aankoop van een goede stier betaalt zich altijd terug.'

Henk Kuipers en Sonja Oost: 'Je kunt de eigenschappen van een ras niet verloochenen'

eus op, zo blijkt uit alle gegevens die Henk verzamelt. Fokwaarden en brochures uit diverse landen, maar ook eigen metingen, zoals die van de nuchtere kalveren, bepalen de fokkerijkoers. Het heeft inmiddels geresulteerd in een veestapel waarvoor veel fokkerij-interesse bestaat. Op de recente jubileumkeuring van het herefordstamboek haalden de

Schaapmak. Een ander woord is er niet voor de dertig herefordkoeien en -kalveren in het land van Henk Kuipers (50) en Sonja Oost (51) uit het Drentse Achterste Erm. De jongste kalveren komen bij een wandeling door het land naar je toe, koeien staan pas op na een aantal tikken op de rug en de massale stier Moeskaer Santos komt vragen om een aai over zijn kop. 'We zijn altijd met de dieren bezig', verklaart Sonja de bijzondere rust in het koppel. 'Het is beslist ook een raskenmerk,' vult Henk aan, 'dat herefords zo gemakkelijk in de omgang zijn, is een van de redenen waarom we

uit de hand gelopen hobby. 'Dit was het gemengde bedrijf van mijn ouders. Bij de overname hebben we naast onze banen de varkenstak van vijftig fokzeugen aangehouden. Door wet- en regelgeving zijn we daar in 1995 mee gestopt, maar toen de stallen eenmaal leegstonden, vonden we het stil worden op het erf.' Ook het land namen de veehouders van de familie over. Een groot deel daarvan was louter geschikt als grasland. 'Een logische keus was dat er koeien moesten komen. Maar ik wilde wel een speciaal ras, een ras dat weinig anderen hebben', vertelt Henk. De keus viel op herefords.

De Deense stier Moeskaer Santos loopt voor het tweede seizoen in de veestapel

Koeien met uitstraling

Henk Kuipers en Sonja Oost fokken rustige, hoornloze herefords met een goede melkproductie

dertien jaar geleden voor dit ras gekozen hebben.' Zowel Henk als Sonja is werkzaam bij het politiekorps in Drenthe. Henk is bij de politie gespecialiseerd in milieuzaken en Sonja werkt op een wijksecretariaat. 'De herefords zijn gekomen toen de stallen met varkens leeg kwamen te staan', vertelt Sonja over de geschiedenis van de

De herefords blijven jaarrond buiten

'We hebben veel gereisd en zagen in diverse landen herefords lopen. Het zijn hoornloze koeien met uitstraling en een rustig karakter, ze zijn winterhard en ze kalven vanzelf af', zegt Henk. Vooral Sonja reist veel omdat ze op wereldniveau hardloopt. 'Herefords kom je tegen in Australië, maar ook in Canada en Amerika. Het is het grootste ras wereldwijd', weet ze. De fokkerij pakken Kuipers en Oost seri-

fokkers met de stier Moeskaer Santos het kampioenschap. Santos meet met gemak 150 centimeter en heeft opvallend veel lengte, een sterke ruglijn en een goede broekbespierung.

Deense fokkerij

Henk kocht Santos als eenjarige stier in Denemarken. 'We zoeken juist in Denemarken naar fokstieren omdat de dieren veel minder gefokt zijn volgens het tradi-

tionele Britse type', vertelt Henk. 'Groot-Brittannië is de bakermat van de hereford. Denen fokken, naar Canadees voorbeeld, meer op hoogtemaat en lengte, daar houd ik van.'

Welke eigenschappen zag hij in Santos dat hij hem wilde importeren? 'Mijn koeien hoeven niet per se groter te worden of meer inhoud te hebben. Ik zocht vooral naar meer broekbespierung bij de stier en harder beenwerk met een betere stand van het onderbeen. Dat zag ik terugkomen bij Santos.' Santos is een JSF Nibbszoon en verwekte afgelopen seizoen zeven stierkalveren en zes vaarskalveren. Henk is er erg enthousiast over. 'De vaarskalveren zijn echt vrouwelijke dieren, terwijl de stiertjes juist forse koppen hebben en ook echt uitgroeien tot stieren.'

Er zijn al diverse Santosnazaten verkocht voor de fokkerij. 'We werken met bijzondere bloedlijnen die hier in Nederland weinig voorkomen. Daarom lukt het om de meeste dieren voor fokkerij te verko-

pen', vertelt Henk, die lid is van de foktechnische commissie van het herefordstamboek. 'Het importeren van een stier is een hele papierwinkel, maar de aankoop van een goede stier die bij de veestapel past, betaalt zich altijd terug.' Santos heeft ook dit jaar de koeien drachtig gemaakt, terwijl het jongvee geïnsemineerd wordt. 'Voor het jongvee kiezen we stieren die gemakkelijke geboorten geven', legt Henk uit en hij noemt de namen Bowen Western Star en Double U Real Good.

Typische raskenmerken

'Een stier als Santos geeft dieren met veel broekbespierung,' vervolgt Henk, 'maar daarin moet je niet overdrijven omdat het anders ten koste gaat van het afkalfgemak. Dat is net zo als met de diepe borst en de hoogtemaat. Dat zijn typische raskenmerken. Je kunt proberen te fokken om bepaalde eigenschappen te verbeteren, maar je moet de eigenschappen van een ras niet verloochenen.'

De veestapel blijft het jaar rond buitenlopen, maar kan onderdak zoeken in de zes jaar oude potstal waar het in de winterperiode wordt bijgevoerd met kuilgras. 'We voeren niet bij met mais, daarvan vervetten de dieren te snel', vertelt Henk, maar hij beaamt daarmee niet dat hereford een vroegrijp ras is. 'Nog altijd denken veel slagers en fokkers van andere rassen dat herefords te snel te vet worden. Maar daar is door fokkerij sterk aan gewerkt en het is veel belangrijker wat je voert. Herefordvlees is wel gemarmerd vlees, maar met een grasrantsoen en de opname van stro vervetten de dieren niet te snel.'

Henk wijst op een dochter van Remital Keynote 20 X, een gerekte, donkere koe. 'Zij heeft een Canadese afstamming met daarin een goede melkgift. Een goede melkproductie vind ik belangrijk omdat dat de basis is van de groei van het kalf.' Terug in het land komt Santos nog even kijken naar het bezoek. Henk geniet er zichtbaar van. 'Laatst hebben we een van onze oud-kampioenskoeien afgevoerd, Mosso Pepita. Het is en blijft een koe, en het gaat ook hier uiteindelijk om het vlees, maar het is wel eens moeilijk om afscheid te nemen van dieren waarmee je zo lang gewerkt hebt.'

Jaap van der Knaap

